

Μερικές σκέψεις με αφορμή το τελευταίο παιχνίδι γεωπολιτικού πόκερ που παίζεται στη Λατινική Αμερική

Τοποθέτηση του **Ε.Κ.Κ.Ε.** στο Φόρουμ για τη Βενεζουέλα*

Ξεκινώντας το μέτρημα από την Κίνα και το 1945 -για να μην πάμε ακόμα πιο πίσω, στον 19ο αιώνα-, περνώντας από την Αϊτή και το Βιετνάμ και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο παρελθόν (Γιουγκοσλαβία, Αφγανιστάν, Ιράκ, Λιβύη, Ουκρανία, αλλά όχι μόνο...), οι ΗΠΑ μετρούσαν μέχρι πρόσφατα 67 επιχειρήσεις ανατροπής κυβερνήσεων κυρίαρχων κρατών. Στον μακρύ αυτό κατάλογο η Βενεζουέλα έχει πάρει εδώ και καιρό τον δικό της αύξοντα αριθμό: 68.

Μερικές από τις επιχειρήσεις αυτές συνεπάγονταν κανονικούς πολέμους ευρείας κλίμακας (π.χ. Βιετνάμ, Αφγανιστάν, Ιράκ). Μετά την τελευταία αυτή χώρα, ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός στράφηκε στις «συγκρούσεις χαμηλής έντασης», που προϋποθέτουν πως κάποιος άλλος αναλαμβάνουν να διακινδυνεύσουν το τομάρι τους στο πεδίο της μάχης, με τους γιάνκηδες να ασχολούνται με την «υψηλή επιστασία», τους από αέρος βομβαρδισμούς, τη διοικητική μέριμνα, την εκπαίδευση, τη χρηματοδότηση/εξαγορά/δωροδοκία, την προπαγάνδα, και οτιδήποτε άλλο εξασφαλίζει την επίτευξη του στόχου χωρίς να χρειαστεί να βλέπει ο αμερικανικός λαός να ξεφορτώνονται από τα αεροπλάνα κατά δεκάδες τα φέρετρα των παιδιών του, σκεπασμένα με την αμερικανική σημαία. (Άλλωστε, η δημοσίευση των σχετικών φωτογραφιών έχει απαγορευτεί εδώ και χρόνια, για να αποφευχθεί ένα νέο σοκ αντίστοιχο εκείνου από τον πόλεμο του Βιετνάμ). Είναι χαρακτηριστικό ότι επί του, υποτίθεται, «δημοκρατικού» και «προοδευτικού» (λέμε και κάνα αστέιο...) Ομπάμα, η αμερικανική υπερδύναμη πραγματοποίησε πιο εντατικούς βομβαρδισμούς απ' ό,τι επί του προκατόχου του, Τζορτζ Μπους, ενώ έστειλε δυνάμεις για διεξαγωγή ειδικών επιχειρήσεων σε 150 χώρες• όμως οι αμερικανικές απώλειες σε έμψυχο υλικό υπήρξαν ελάχιστες, σε αντίθεση με όσους δέχτηκαν να παίξουν το ρόλο των «boots on the ground» (Αφγανούς, Σύρους, Κούρδους, Λίβυους, Ιρακινούς κ.ά.), που θυσιάστηκαν και θυσιάζονται κατά χιλιάδες εξυπηρετώντας τα αμερικανικά συμφέροντα.

Η επιστροφή των νεοσυντηρητικών;

Σηματοδοτεί άραγε η απόφαση του Τραμπ να υποστηρίξει τελικά ένα πραξικόπημα (ή και μια εισβολή) στη Βενεζουέλα, μια στροφή στη μέχρι τώρα πολιτική του; Πρόκειται για επικράτηση των νεοσυντηρητικών (neo-cons) στο μπρα-ντε-φερ τους των δύο τελευταίων ετών με τον Αμερικανό πρόεδρο και για εξαναγκασμό του τελευταίου να αποδεχτεί και να συνυπογράψει τα μακροχρόνια σχέδιά τους, στα οποία αρχικά είχε αντιταχθεί; Ας δούμε μερικά στοιχεία.

Πριν από 18 χρόνια, αμέσως μετά την 11η Σεπτεμβρίου, ο τότε Αμερικανός υπουργός Άμυνας Ντόναλντ Ράμσφελντ, μαζί με τον σύμβουλό του ναύαρχο Άρθουρ Σεμπρόφσκι, είχαν διατυπώσει την αναγκαιότητα της πλήρους αμερικανικής κυριαρχίας παγκοσμίως (full spectrum dominance), προκειμένου να εξασφαλιστεί η μονοπολικότητα του κόσμου. Το Γραφείο Μετασχηματισμού Δυνάμεων, υπό τον Σεμπρόφσκι, είχε αναλάβει την επανεκπαίδευση του αμερικανικού στρατού για μια νέα αποστολή: την καταστροφή των κρατικών δομών σε περιοχές που έμεναν εκτός της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας. Το σχέδιο εφαρμόστηκε αρχικά στη Μέση Ανατολή και η δεύτερη φάση του προέβλεπε ανάλογη δράση στην

περιοχή της Καραϊβικής, με καταστροφή πολλών παράκτιων και νησιωτικών κρατών, εξαιρουμένου του Μεξικού, της Κολομβίας, και κατά το δυνατό των παλιών βρετανικών, γαλλικών και ολλανδικών κτήσεων.

Ο Τραμπ, από τη μεριά του, ήδη στη διάρκεια του προεκλογικού του αγώνα, υποσχόταν επιστροφή των Αμερικανών στρατιωτών στην πατρίδα τους και κατά το δυνατόν τερματισμό των πολέμων που διεξάγουν οι ΗΠΑ στα τέσσερα σημεία του πλανήτη. Στη θέση τους, ο Αμερικανός πρόεδρος ευνοούσε την ιδέα των εμπορικών πολέμων, στους οποίους θεωρεί τον εαυτό του εξπέρ. (Χαρακτηριστικό της σιγουριάς του αυτής είναι ένα τουίτ του, στις αρχές Μαρτίου 2018: «Όταν μια χώρα [δηλαδή οι ΗΠΑ] χάνει δισεκατομμύρια δολάρια στο εμπόριο ουσιαστικά με κάθε χώρα με την οποία συναλλάσσεται, οι εμπορικοί πόλεμοι είναι καλοί και κερδίζονται εύκολα»). Θυμηθείτε τώρα τι έγινε μόλις ο Τραμπ ανακοίνωσε, πριν από λίγο καιρό, την επιστροφή των Αμερικανών στρατιωτών από τη Συρία διότι «ο στόχος έχει επιτευχθεί»... Οι αντιδράσεις τόσο στην αντιπολίτευση όσο και στο ίδιο το κόμμα του, μη εξαιρουμένων και των περισσότερων συμμάχων των ΗΠΑ, συμφέροντα των οποίων διακυβεύονται στην περιοχή, υπήρξαν άμεσες και έντονες. Όταν ξεπέρασαν την αρχική τους θορύβηση, όλοι αυτοί έσπευσαν να πείσουν για ανάκληση της απόφασης, πράγμα που φαίνεται ότι εν μέρει πέτυχαν, όπως έδειξαν τα επακόλουθα «ναι μεν, αλλά... όχι τώρα αμέσως... η αποχώρηση θα εφαρμοστεί εν καιρώ... κ.τ.λ.)

Για να επιστρέψουμε στη Βενεζουέλα, είναι γνωστές οι προσπάθειες ανατροπής της «μπολιβαριανής επανάστασης» από την πρώτη στιγμή της εκλογής του Ούγο Τσάβες, το 1998. (Γνωστές επίσης είναι οι απόπειρες εναντίον της Κούβας, κάπου εξήντα χρόνια τώρα, καθώς και η στοχοποίηση της Νικαράγουας μετά την εκ νέου εκλογική επικράτηση των Σαντινίστας). Σύμφωνα με το ρεπορτάζ των New York Times, η νέα επιχείρηση εναντίον της Βενεζουέλας αποφασίστηκε στα υπόγεια του Κογκρέσου και του Λευκού Οίκου από μια ομάδα με επικεφαλής τον ρεπουμπλικανό γεροϋσιαστή Μάρκο Ρούμπιο, «κατ' ουσία υπουργό Εξωτερικών για τη Λατινική Αμερική, συνδεδεμένο με τον αντιπρόεδρο Μάικ Πενς και τον σύμβουλο εθνικής ασφαλείας Τζον Μπόλτον». Το σχέδιο παρουσιάστηκε από αυτούς τους τρεις στον Τραμπ, που το αποδέχτηκε. Ακολούθησε η αναγνώριση του Γκουαϊδό ως «προσωρινού προέδρου» και τα πράγματα πήραν τον δρόμο που ξέρουμε. Το «βαθύ κράτος», το πραγματικό οικονομικό/χρηματιστικό/στρατιωτικό κέντρο εξουσίας, επέβαλε πανηγυρικά τη θέλησή του - και φυσικά, σχεδόν σύσσωμες η ρεπουμπλικανική συμπολίτευση και η δημοκρατική αντιπολίτευση έσπευσαν να στοιχηθούν πίσω από την απόφαση: είναι χαρακτηριστικό ότι ούτε οι θεωρούμενοι ως πιο «προοδευτικοί» ή «αριστεροί» (λέμε και κάνα αστείο, είπαμε...) του Δημοκρατικού Κόμματος δεν διαφοροποιήθηκαν. Από τις ελάχιστες τιμητικές εξαιρέσεις, για την ιστορία: ο (ινδικής καταγωγής) δημοκρατικός γεροϋσιαστής Ρο Χάννα, όταν ο Γκουαϊδό δήλωσε ότι ίσως «εξουσιοδοτήσει» μια αμερικανική στρατιωτική επέμβαση στη χώρα του («ανθρωπιστική», βεβαίως), του απάντησε: «Κ. Γκουαϊδό, μπορείτε να αυτοανακηρυχθείτε ηγέτης της Βενεζουέλας, αλλά δεν είστε σε θέση να εξουσιοδοτείτε αμερικανικές στρατιωτικές επεμβάσεις. Μόνο το αμερικανικό κογκρέσο μπορεί να το κάνει αυτό. Δεν θα το κάνουμε». Από την πλευρά της, η νεοεκλεγείσα στο κογκρέσο (σομαλικής καταγωγής) Ιλχάν Ομάρ, έγραψε στο τουίτερ: «Οι νέες κυρώσεις του Τραμπ στη Βενεζουέλα δεν είναι παρά οικονομικό σαμποτάζ σχεδιασμένο να επιβάλει αλλαγή καθεστώτος προκαλώντας λιμοκτονία στους ίδιους ανθρώπους που ισχυριζόμαστε ότι βοηθάμε. Πρέπει να σταματήσουμε αυτές και άλλες κυρώσεις που πλήττουν τους φτωχούς της Βενεζουέλας και να υποστηρίξουμε τον διάλογο μεταξύ αντιπολίτευσης και κυβέρνησης».

Τα καθόλου αμελητέα συμφέροντα Κίνας και Ρωσίας

Είναι φανερό ότι στη Βενεζουέλα αυτό που διακυβεύεται είναι τα γεωπολιτικά συμφέροντα των ισχυρών παικτών της διεθνούς σκακιέρας. Τα τελευταία χρόνια, Ρωσία και Κίνα έχουν συσφίξει τις οικονομικές τους σχέσεις με το Καράκας. Έχοντας στρέψει τα τελευταία χρόνια την προσοχή τους βασικά σε άλλες περιοχές του πλανήτη, η Ουάσιγκτον συνειδητοποίησε πρόσφατα ότι μια σειρά από κυβερνήσεις της περιοχής έκαναν κάποια δειλά βήματα απεξάρτησης από την ασφυκτική κυριαρχία της. Αυτό επέτρεψε τη διείσδυση στην ήπειρο των «ανταγωνιστών» της. Όπως έγινε και στην Αφρική, όπου η Κίνα αφέθηκε επί

χρόνια να κάνει παιχνίδι μόνη της, χρηματοδοτώντας, δανείζοντας, επενδύοντας και κλείνοντας συμφωνίες με τις εκεί κυβερνήσεις, έτσι κι εδώ η Ουάσιγκτον συνειδητοποιεί τώρα ότι στην «πίσω αυλή» της δεν παίζει πια μόνη της. Ειδικά στη Βενεζουέλα, Μόσχα και Πεκίνο έχουν επενδύσει πολλά δισεκατομμύρια δολάρια και έχουν συνάψει πολλαπλές συμφωνίες (δάνεια αντί πετρελαίου κ.ά.) Συνολικά υπολογίζεται ότι η Βενεζουέλα οφείλει σ' αυτές τις δύο χώρες πάνω από 120 δις δολάρια. Το 40% της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχει το Πεκίνο σ' ολόκληρη τη Λατινική Αμερική κατευθύνεται στη Βενεζουέλα. Επίσης, Ρωσία και Κίνα είναι οι μεγαλύτεροι προμηθευτές όπλων του Καράκας. Τα γεωπολιτικά και οικονομικά συμφέροντα των δύο αυτών χωρών στην περιοχή είναι πολύ μεγάλα για να έχουν την πολυτέλεια να την εγκαταλείψουν αμαχητί. Καθόλου παράξενο, λοιπόν, που διατυπώνονται φόβοι ότι το έδαφος της Βενεζουέλας ίσως μετατραπεί στο θέατρο του επόμενου «πολέμου δι' αντιπροσώπων» ανάμεσα σε όλες αυτές τις δυνάμεις.

Για τη φύση της μπολιβαριανής επανάστασης, του τσαβισμού και της κυβέρνησης Μαδούρο ο καθένας μπορεί να έχει τη γνώμη του και η σχετική συζήτηση είναι καλό και πρέπει να γίνεται. Όχι όμως τώρα. Η υπεράσπιση της Βενεζουέλας έναντι κάθε απειλής εξωτερικής επέμβασης, η απαρέγκλιτη καταδίκη κάθε προσπάθειας ανάμειξης στις εσωτερικές υποθέσεις της, δεν συνδέονται σε καμιά περίπτωση με την άποψη του οποιουδήποτε για το αν η Βενεζουέλα είναι σοσιαλιστική ή αν η κατάληξη του βενεζουελάνικου πειράματος ήταν ή όχι αναπόφευκτη.

Και μια τελευταία παρατήρηση: η τελική έκβαση του μπρα-ντε-φερ ανάμεσα στον Μαδούρο και τον Γκουαϊδό, θα εξαρτηθεί κυρίως από τη στάση του στρατού της χώρας. Οι μέχρι τώρα προσπάθειες εκφοβισμού/δελεασμού/εξαγοράς των στρατιωτικών, ανώτερων και κατώτερων, της Βενεζουέλας δεν έχει καρποφορήσει. Περιμένοντας να δούμε ποια άλλα χαρτιά απομένουν να παιχτούν σ' αυτό το παιχνίδι γεωπολιτικού πόκερ που παρακολουθούμε τις τελευταίες εβδομάδες, δεν μπορούμε παρά να εκφράζουμε την απεριόριστη και αμετακίνητη αλληλεγγύη και υποστήριξη μας στον λαό της Βενεζουέλας και την απαίτησή μας να αφηθεί αυτός να αποφασίζει ελεύθερα για τη μοίρα του.

Το Φόρουμ για τη Βενεζουέλα διοργανώθηκε από 18 οργανώσεις της επαναστατικής Αριστεράς, μεταξύ των οποίων και το Ε.Κ.Κ.Ε. και η ΑΝΤ.ΑΡ.ΣΥ.Α. την Παρασκευή 22 Φεβρουαρίου στις 6.30. στην ΑΣΟΕΕ (δείτε και [εδώ](#)).

Πηγή: ekke.net.gr